C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-530/25 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
1-23177485-03-1r-17062025 Judecător Aurelia Procopișina

D E C I Z I E
În numele Legii
18 iunie 2026

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Ecaterina Arseni

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Covdii Alexandru în interesul inculpatului Ixari Maxim împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 aprilie 2025 (modificată prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025), prin care:

Buzatu Petru *****, născut la *****, IDNP *****, originar şi domiciliat în *****, naționalitatea *****, ne supus militar, necăsătorit, studii medii incomplete, fără grad de invaliditate, nu deţine titluri speciale, grade de calificare şi distincţii de stat, cetăţean al Republicii Moldova, condamnat prin:

-sentința judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 29 iunie 2021, în baza art.186 alin.(2) lit.d), 84 alin.(4) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Bețco Ilie *****, născut la *****, IDNP *****, originar şi domiciliat în *****, naționalitatea *****, ne supus militar, necăsătorit, studii medii incomplete, fără grad de invaliditate, nu deţine titluri speciale, grade de calificare şi distincţii de stat, cetăţean al Republicii Moldova, condamnat prin:

- sentința judecătoriei Criuleni, sediul Central din 16 martie 2018, în bza art.175, 172 alin.(3) lit.a), 84 alin.(1) Cod penal, la 14 ani închisoare în penitenciar de tip închis, modificată prin decizia CSJ din 18 decembrie 2018, art. 172 alin.(3) lit.a), 84 alin.(1) Cod penal, la 12 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Raiețchii Dorin ***** născut la *****, IDNP *****, originar şi domiciliat în *****, naționalitatea *****, ne supus militar, necăsătorit, studii medii incomplete, fără grad de invaliditate, nu deţine titluri speciale, grade de calificare şi distincţii de stat, cetăţean al Republicii Moldova, condamnat prin:

- sentința judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 iulie 2023, în baza art.190 alin.(2) lit.b),c), art.85 alin.(1) și (3) Cod penal, la închisoare pe un termen de 6 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Ixari Maxim *****, născut la *****, IDNP *****, originar şi domiciliat în *****, naționalitatea *****, ne supus militar, necăsătorit, studii medii incomplete, fără grad de invaliditate, nu deţine titluri speciale, grade de calificare şi distincţii de stat, cetăţean al Republicii Moldova, condamnat prin:

- sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 30 mai 2018, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2020 conform art.151 alin.(1), 287 alin.(3); 186 alin.(2) lit. c),d), 84 alin.(1) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare.

- sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 09 iunie 2020, modificată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 aprilie 2021 conform art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, la 1 an 8 luni închisoare.

- sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 29 decembrie 2021, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2022 conform art.186 alin.(4); 84 alin.(4) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare.

- încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 29 noiembrie 2022, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2023 în baza art. 84 alin.(4) Cod penal stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare.

-recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.286 CP.

Procedura de citare legală executată.

Termenele de judecare a cauzei:

-instanța de fond: 12 decembrie 2023-16 aprilie 2025,
-instanța de recurs: 16 iunie 2025-18 iunie 2026.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului înaintat, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 aprilie 2025 Buzatu Petru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol a s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 29 iunie 2021, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Buzatu Petru, cu închisoare pe un termen de 4 (ani) ani 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Buzatu Petru urmând a fi calculat din data de 16 aprilie 2025.

Bețco Ilie ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2018, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Bețco Ilie *****, cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 4 (patru) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Bețco Ilie ***** urmând a fi calculat din data de 16 aprilie 2025.

Raiețchi Dorin ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Edineț sediul Briceni din 11 iulie 2023, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Raiețchi Dorin *****, cu închisoare pe un termen de 5 (ani) 6 (șase) lui cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 (trei) ani. Termenul de

executare al pedepsei lui Raieţchi Dorin ***** urmează a fi calculat din data de 16 aprilie 2025.

Ixari Maxim ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis.Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2023, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Ixari Maxim *****, cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 7 (șapte) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Ixari Maxim ***** urmând a fi calculat din data de 16 aprilie 2025.

Acțiunea civilă și cheltuielile judiciare fiind admise în principiu, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanţa civilă.

Prin sentința s-a soluționat soarta mijloacelor de probă.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025 s-a dispus înlăturarea omisiunii vădită din aliniatul patru al dispozitivului sentinței Judecătoriei Edineț sediul Briceni din de 16 aprilie 2025, prin includerea propoziției ,, Se aplică în privința lui Ixari Maxim ***** măsura preventivă-arest preventiv, până la devenirea sentinței definitive.

Astfel, dispozitivului sentinței judecătoriei Edineț, sediul Briceni din data de 16 aprilie 2025 pe cauza penală de învinuire a lui Buzatu Petru, Bețco Ilie *****, Raieţchii Dorin *****, Ixari Maxim Victor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 286 Cod penal al RM va avea următorul conținut:

”Buzatu Petru ***** se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol a-i stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 29 iunie 2021, se stabilește pedeapsa definitivă lui Buzatu Petru *****, cu închisoare pe un termen de 4 (ani) ani 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Buzatu Petru ***** urmează a fi calculat din data de 16 aprilie 2025”. ”Bețco Ilie ***** se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol a-i stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2018, se stabilește pedeapsa definitivă lui Bețco Ilie

*****, cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 4 (patru) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Bețco Ilie ***** urmează a fi calculat din data de 16 aprilie 2025".

"Raiețchi Dorin ***** se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol a-i stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Edineț sediul Briceni din 11 iulie 2023, se stabilește pedeapsa definitivă lui Raiețchi Dorin *****, cu închisoare pe un termen de 5 (ani) 6 (șase) lui cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 (trei) ani. Termenul de executare al pedepsei lui Raiețchi Dorin ***** urmează a fi calculat din data de 16 aprilie 2025".

"Ixari Maxim ***** se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (2), 286 Cod penal RM și în baza acestui articol a-i stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentinţă se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2023, se stabilește pedeapsa definitivă lui Ixari Maxim *****, cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 7 (șapte) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare al pedepsei lui Ixari Maxim ***** urmează a fi calculat din data de 16 aprilie 2025. Se aplică în privința lui Ixari Maxim ***** măsura preventivă-arest preventiv, pînă la devenirea sentinței definitive".

"Acțiunea civilă și cheltuielile judiciare se admit în principiu, lăsînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanţa civilă".

"Mijloacele materiale de probă: - înregistrările video care sunt stocate și amplasate pe discul optic „penitenciar", numerotat cu nr.1, recunoscute în calitate de mijloc material de probă și anexat la dosar prin ordonanța din 30.09.2021 (f.d.151, 174, Vol. I), - înregistrările video care sunt stocate și amplasate pe discut optic „facebook", numerotat cu nr.2, recunoscute în calitate de mijloc material de probă și anexat la dosar prin ordonanța din 30.09.2021(f.d.148, 179, Vol. I), se transmit cu cauza penală disjunsă prin încheierea din 06 decembrie 2024, de învinuirea a lui Afteni Sergiu, Bodean Gherman, Cernei Evsei, Culacov Ruslan, Grișman Timur, Guriev Andrei, Moroseac Andrei, Moroseac Serghei, Pijevschi Vladimir, Roșca Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 286 Cod penal, completul de judecată care va examina cauza penală".

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că, Buzatu Petru la data de 07.07.2021, executând pedeapsa închisorii stabilită prin

Sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 29.06.2021 în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, condamnat la 8 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în Penitenciarul nr. 2 din orașul Lipcani raionul Briceni, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, cunoscând drepturile şi obligațiile condamnatului şi încălcând prevederile pct. 89 din Secțiunea a 9-a a Hotărârii de Guvern nr. 583 din 26.05.2006, cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit cărora „deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, Statutului şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să respecte regulile de comportare şi regimul de deținere stabilit în penitenciar, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar, să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiunilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane, să se abțină de la acțiuni care ar înjosi demnitatea personalului penitenciar, să aibă o atitudine grijulie față de bunurile și altă proprietate a penitenciarului”, datorită faptului că tot la 07.07.2021 în jurul orelor 14.20 min., deținutului Moroseac Serghei *****, a.n. *****, fiindu-i adusă la cunoștință Decizia nr. 1101 din data de 07.07.2021 emisă de directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin care urma să fie etapat pentru continuarea executării pedepsei în Penitenciarul nr.1, din orașul Taraclia, care categoric a refuzat și s-a opus cerințelor administrației penitenciarului de a se supune executării deciziei de a fi etapat în Penitenciarul nr. 1 „Taraclia”, iar la cerințele legale ale angajaților penitenciarului de a-și pregăti lucrurile personale, urmărind scopul rămânerii în continuare spre ispășirea pedepsei în Penitenciarului nr. 2 din orașul Lipcani, prin subminarea autorității sistemului execuțional penal și impunerii voinței sale, asumându-și poziția de lider printre deținuți, care a instigat condamnații din celulele nr. 44 și nr. 45 din Sectorul de carantină, terorizând condamnații porniți pe calea corijării, prin poziția sa de superioritate și lider, amenințându-i cu aplicarea violenței fizice pe parcursul ispășirii pedepsei de către aceștia, i-a organizat la acțiuni în vederea dezorganizării activității penitenciarului și a se răscoli împotriva administrației penitenciarului.

Astfel Buzatu *****, împreună cu alți condamnați, deținuți în Sectorul de carantină al Penitenciarului nr. 2 „Lipcani”, fiind instigați și organizați de către condamnatul Moroseac Serghei, au întreprins acțiuni de dezorganizare a activității penitenciarului și de a se răscoli împotriva administrației penitenciarului, manifestate prin distrugerea bunurilor materiale, a inventarului, mobilierului și camerelor de supraveghere, care se aflau în incinta Sectorului de carantină și a băii, precum și incendierea Sectorului de carantină și a băii, amenințând cu răfuială fizică angajații penitenciarului folosind în acest scop obiecte adaptate pentru

cauzarea vătămărilor corporale, au aruncat cu pietre și alte deșeuri rămase de la materialele de construcții în direcția angajaților penitenciarului, precum și în împrejurimea din exteriorul penitenciarului, acțiuni care au continuat până la data de 07.07.2021, orele 2100, fiind curmate la intervenția angajaților Detașamentului cu Destinație Specială „Pantera” din cadrul ANP, astfel cauzând Penitenciarului nr.2 „Lipcani”, conform Actului nr. 4 din 08.07.2021 de evaluare a bunurilor deteriorate ale penitenciarului și a cheltuielilor suportate, un prejudiciu material în valoare totală de 397900,93 lei.

Bețco Ilie la data de 07.07.2021, executând pedeapsa închisorii stabilită prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 18.12.2018 în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și art. 175 Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, condamnat la 12 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în Penitenciarul nr. 2 din orașul Lipcani raionul Briceni, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, cunoscând drepturile şi obligațiile condamnatului şi încălcând prevederile pct. 89 din Secțiunea a 9-a a Hotărârii de Guvern nr. 583 din 26.05.2006, cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit cărora „deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, Statutului şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să respecte regulile de comportare şi regimul de deținere stabilit în penitenciar, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar, să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiunilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane, să se abțină de la acțiuni care ar înjosi demnitatea personalului penitenciar, să aibă o atitudine grijulie față de bunurile și altă proprietate a penitenciarului”, datorită faptului că tot la 07.07.2021 în jurul orelor 14.20 min., deținutului Moroseac Serghei *****, a.n. *****, fiindu-i adusă la cunoștință Decizia nr. 1101 din data de 07.07.2021 emisă de directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin care urma să fie etapat pentru continuarea executării pedepsei în Penitenciarul nr.1, din orașul Taraclia, care categoric a refuzat și s-a opus cerințelor administrației penitenciarului de a se supune executării deciziei de a fi etapat în Penitenciarul nr. 1 „Taraclia”, iar la cerințele legale ale angajaților penitenciarului de a-și pregăti lucrurile personale, urmărind scopul rămânerii în continuare spre ispășirea pedepsei în Penitenciarului nr. 2 din orașul Lipcani, prin subminarea autorității sistemului execuțional penal și impunerii voinței sale, asumându-și poziția de lider printre deținuți, care a instigat condamnații din celulele nr. 44 și nr. 45 din Sectorul de carantină, terorizând condamnații porniți pe calea corijării, prin poziția sa de superioritate și lider, amenințându-i cu aplicarea violenței fizice pe parcursul

ispășirii pedepsei de către aceștia, i-a organizat la acțiuni în vederea dezorganizării activității penitenciarului și a se răscoli împotriva administrației penitenciarului.

Astfel, Bețco Ilie *****, împreună cu alți condamnați, deținuți în Sectorul de carantină al Penitenciarului nr. 2 „Lipcani", fiind instigați și organizați de către condamnatul Moroseac Serghei, au întreprins acțiuni de dezorganizare a activității penitenciarului și de a se răscoli împotriva administrației penitenciarului, manifestate prin distrugerea bunurilor materiale, a inventarului, mobilierului și camerelor de supraveghere, care se aflau în incinta Sectorului de carantină și a băii, precum și incendierea Sectorului de carantină și a băii, amenințând cu răfuială fizică angajații penitenciarului folosind în acest scop obiecte adaptate pentru cauzarea vătămărilor corporale, au aruncat cu pietre și alte deșeuri rămase de la materialele de construcții în direcția angajaților penitenciarului, precum și în împrejurimea din exteriorul penitenciarului, acțiuni care au continuat până la data de 07.07.2021, orele 2100, fiind curmate la intervenția angajaților Detașamentului cu Destinație Specială „Pantera" din cadrul ANP, astfel cauzând Penitenciarului nr.2 „Lipcani", conform Actului nr. 4 din 08.07.2021 de evaluare a bunurilor deteriorate ale penitenciarului și a cheltuielilor suportate, un prejudiciu material în valoare totală de 397900,93 lei.

Raiețchii Dorin la data de 07.07.2021, executând pedeapsa închisorii stabilită prin Sentința Judecătoriei Cimișlia din 18.11.2016, în baza art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal prin cumul parțial cu pedeapsa stabilită prin Sentința Judecătoriei Cimișlia din 22.04.2016, condamnat la 12 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în Penitenciarul nr. 2 din orașul Lipcani raionul Briceni, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, cunoscând drepturile şi obligațiile condamnatului şi încălcând prevederile pct. 89 din Secțiunea a 9-a a Hotărârii de Guvern nr. 583 din 26.05.2006, cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit cărora „deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, Statutului şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să respecte regulile de comportare şi regimul de deținere stabilit în penitenciar, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar, să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiunilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane, să se abțină de la acțiuni care ar înjosi demnitatea personalului penitenciar, să aibă o atitudine grijulie față de bunurile și altă proprietate a penitenciarului", datorită faptului că tot la 07.07.2021 în jurul orelor 14.20 min., deținutului Moroseac Serghei *****, a.n. *****, fiindu-i adusă la cunoștință Decizia nr. 1101 din data de 07.07.2021 emisă de directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin care urma să fie etapat pentru continuarea

executării pedepsei în Penitenciarul nr.1, din orașul Taraclia, care categoric a refuzat și s-a opus cerințelor administrației penitenciarului de a se supune executării deciziei de a fi etapat în Penitenciarul nr. 1 „Taraclia”, iar la cerințele legale ale angajaților penitenciarului de a-și pregăti lucrurile personale, urmărind scopul rămânerii în continuare spre ispășirea pedepsei în Penitenciarului nr. 2 din orașul Lipcani, prin subminarea autorității sistemului execuțional penal și impunerii voinței sale, asumându-și poziția de lider printre deținuți, care a instigat condamnații din celulele nr. 44 și nr. 45 din Sectorul de carantină, terorizând condamnații porniți pe calea corijării, prin poziția sa de superioritate și lider, amenințându-i cu aplicarea violenței fizice pe parcursul ispășirii pedepsei de către aceștia, i-a organizat la acțiuni în vederea dezorganizării activității penitenciarului și a se răscoli împotriva administrației penitenciarului.

Astfel, Raiețchii Dorin *****, împreună cu alți condamnați, deținuți în Sectorul de carantină al Penitenciarului nr. 2 „Lipcani”, fiind instigați și organizați de către condamnatul Moroseac Serghei, au întreprins acțiuni de dezorganizare a activității penitenciarului și de a se răscoli împotriva administrației penitenciarului, manifestate prin distrugerea bunurilor materiale, a inventarului, mobilierului și camerelor de supraveghere, care se aflau în incinta Sectorului de carantină și a băii, precum și incendierea Sectorului de carantină și a băii, amenințând cu răfuială fizică angajații penitenciarului folosind în acest scop obiecte adaptate pentru cauzarea vătămărilor corporale, au aruncat cu pietre și alte deșeuri rămase de la materialele de construcții în direcția angajaților penitenciarului, precum și în împrejurimea din exteriorul penitenciarului, acțiuni care au continuat până la data de 07.07.2021, orele 2100, fiind curmate la intervenția angajaților Detașamentului cu Destinație Specială „Pantera” din cadrul ANP, astfel cauzând Penitenciarului nr.2 „Lipcani”, conform Actului nr. 4 din 08.07.2021 de evaluare a bunurilor deteriorate ale penitenciarului și a cheltuielilor suportate, un prejudiciu material în valoare totală de 397900,93 lei.

Ixari Maxim la data de 07.07.2021, executând pedeapsa închisorii stabilită prin Decizia Curții de Apel Bălți din 04.06.2020, în baza art.186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, art.287 alin.(3) Cod penal, art.151 alin.(1) Cod penal, și prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 27.04.2021 în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, precum și prin Sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 29.12.2021 în baza art.186 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, condamnat la 5 ani și 3 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în Penitenciarul nr. 2 din orașul Lipcani raionul Briceni, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, cunoscând drepturile şi obligațiile condamnatului şi încălcând prevederile pct. 89 din Secțiunea a 9-a a Hotărârii de Guvern nr. 583 din 26.05.2006, cu privire la

aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit cărora „deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, Statutului şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să respecte regulile de comportare şi regimul de deținere stabilit în penitenciar, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar, să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiunilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane, să se abțină de la acțiuni care ar înjosi demnitatea personalului penitenciar, să aibă o atitudine grijulie față de bunurile și altă proprietate a penitenciarului”, datorită faptului că tot la 07.07.2021 în jurul orelor 14.20 min., deținutului Moroseac Serghei *****, a.n. *****, fiindu-i adusă la cunoștință Decizia nr. 1101 din data de 07.07.2021 emisă de directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin care urma să fie etapat pentru continuarea executării pedepsei în Penitenciarul nr.1, din orașul Taraclia, care categoric a refuzat și s-a opus cerințelor administrației penitenciarului de a se supune executării deciziei de a fi etapat în Penitenciarul nr. 1 „Taraclia”, iar la cerințele legale ale angajaților penitenciarului de a-și pregăti lucrurile personale, urmărind scopul rămânerii în continuare spre ispășirea pedepsei în Penitenciarului nr. 2 din orașul Lipcani, prin subminarea autorității sistemului execuțional penal și impunerii voinței sale, asumându-și poziția de lider printre deținuți, care a instigat condamnații din celulele nr. 44 și nr. 45 din Sectorul de carantină, terorizând condamnații porniți pe calea corijării, prin poziția sa de superioritate și lider, amenințându-i cu aplicarea violenței fizice pe parcursul ispășirii pedepsei de către aceștia, i-a organizat la acțiuni în vederea dezorganizării activității penitenciarului și a se răscoli împotriva administrației penitenciarului.

Astfel, Ixari Maxim *****, împreună cu alți condamnați, deținuți în Sectorul de carantină al Penitenciarului nr. 2 „Lipcani”, fiind instigați și organizați de către condamnatul Moroseac Serghei, au întreprins acțiuni de dezorganizare a activității penitenciarului și de a se răscoli împotriva administrației penitenciarului, manifestate prin distrugerea bunurilor materiale, a inventarului, mobilierului și camerelor de supraveghere, care se aflau în incinta Sectorului de carantină și a băii, precum și incendierea Sectorului de carantină și a băii, amenințând cu răfuială fizică angajații penitenciarului folosind în acest scop obiecte adaptate pentru cauzarea vătămărilor corporale, au aruncat cu pietre și alte deșeuri rămase de la materialele de construcții în direcția angajaților penitenciarului, precum și în împrejurimea din exteriorul penitenciarului, acțiuni care au continuat până la data de 07.07.2021, orele 2100, fiind curmate la intervenția angajaților Detașamentului cu Destinație Specială „Pantera” din cadrul ANP, astfel cauzând Penitenciarului nr.2 „Lipcani”, conform Actului nr. 4 din 08.07.2021 de evaluare a bunurilor deteriorate ale penitenciarului și a cheltuielilor suportate, un prejudiciu material în valoare totală de 397900,93 lei.

Judecând prezenta cauză în procedura simplificată, prin prisma probelor administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, instanța de fond a concluzionat, că vinovăția lui Buzatu Petru, Bețco Ilie, Raiețchii Dorin, Ixari Maxim a fost dovedită integral şi acțiunile acestora le-a calificat conform prevederilor art.42 alin. (2), 286 din Codul penal, cu indicii de calificare: *autor la acţiunile care dezorganizează activitatea penitenciarelor, adică persoanele care, executând pedeapsa cu închisoare, îi terorizează pe condamnaţii porniţi pe calea corectării, fie săvârşesc atacuri violente asupra administraţiei.*

Sentința de condamnare a fost atacată cu recurs de către avocatul Covdii Alexandru în interesul inculpatului Ixari Maxim solicitând admiterea lui, casarea parțială a actului judecătoresc recurat, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care a-i stabili o pedeapsă mai blândă or, inculpatul şi-a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele comise, a colaborat cu organul de urmărire penală.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod de procedură penală, (1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referințe pe caz nu au parvenit.

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul părții apărării, din alte motive decât cele invocate, cu casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025, cu menținerea, în rest, a sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 aprilie 2025, din următoarele considerente:

În conformitate cu art.437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art.364^1 alin.(10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând

hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.

Dat faptul că sentința a fost contestată de către avocatul Covdii Alexandru doar în privința inculpatului Ixari Maxim, Colegiul nu se va expune referitor la dispozițiile sentinței referitor la inculpații Buzatu Petru, Bețco Ilie, Raiețchii Dorin.

În acest sens, Colegiul notează că rațiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

În fortificarea acestei soluții Colegiul reține că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364[1] Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Din conținutul cererii de recurs rezultă că, partea apărării în interesele inculpatului Ixari Maxim nu contestă încadrarea juridică a faptei, cel din urmă recunoscând comiterea ei, ci doar și-a expus dezacordul cu pedeapsa penală, solicitând atenuarea ei.

Dat fiind contestarea sentinței doar în latura pedepsei penale, Colegiul se va expune numai în această parte, reținând caracterul ei motivat și argumentat, bazat pe aspectele de drept și împrejurările faptice a cauzei, prima instanță justificat a aplicat acestuia pedeapsa sub formă de închisoare, iar cuantumul acesteia pentru infracțiunile săvârșite, a fost stabilit cu respectarea principiilor individualizării pedepsei penale și a prevederilor art.80[1] alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art.75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

Totodată alin.(2) al articolului nominalizat stipulează, că în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, pedeapsa cu

închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci când gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

Respectiv, reținând prevederile menționate supra, coroborându-le cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal consideră că, pedeapsa aplicată inculpatului, sub formă de închisoare, în cuantumul stabilit de către prima instanță, este în coraport cu gravitatea faptelor comise –gravă; personalitatea inculpatului – nu este la prima încălcare a legii penale, fiind anterior judecat și condamnat la o pedeapsă închisorii, cu executarea reală, la locul de trai se caracterizează nesatisfăcător, atitudinea inculpatului față de faptele comise și procesul desfășurat – a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, fapt ce a găsit reflectare asupra termenului de examinare a cauzei, fiind prezența circumstanțelor agravante stipulate art.77 Cod penal- *săvîrşirea infracţiunii prin orice formă de participaţie; săvîrşirea infracţiunii asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligaţiilor de serviciu.*

În același context, Colegiul penal notează, că rezultând din prevederile art.75 alin.(2) Cod penal, sancțiunea închisorii este o formă excepțională de pedeapsă, care se aplică doar în cazul în care gravitatea infracțiunii şi personalitatea inculpatului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoarea.

În acest sens, Colegiul reține, că în cauza inculpatului Ixari Maxim stabilirea categoriei excepționale de pedeapsă este condiționată de personalitatea acestuia, or, anterioarele condamnări a inculpatului atestă că acesta este predispus de a încălca legea. Condamnările anterioare nu l-au corectat și nu l-au reeducat pe inculpat, acesta a continuat comiterea faptelor infracționale.

Având în vedere, anterioarele condamnări, Colegiul penal constată inoportunitatea aplicării față de inculpatul Ixari Maxim a unei pedepse mai blânde sau de altă categorie, după cum invocă recurentul, or, inculpatul anterior a fost supus răspunderii penale, aplicându-i-se o pedeapsă închisorii executarea ei, însă careva concluzii n-a tras, și prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni, a sfidat cu desăvârșire nu numai normele morale, dar și legea penală.

În atare împrejurări, solicitările părții apărării referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde, Colegiul le consideră neîntemeiate, or, o pedeapsă mai blândă la caz, nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale și nu va restabili echitatea socială perturbată de inculpatul Ixari Maxim.

Colegiul notează, că potrivit art.61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Deci, prin prisma celor stipulate de legislator în cuprinsul normei precitate, Colegiul consideră, că la caz, atingerea scopurilor menționate: de restabilire a echității, de corectare a inculpatului, de prevenire a comiterii altor infracțiuni, va fi posibilă doar prin aplicarea față de inculpatul Ixari Maxim a pedepsei sub formă de închisoare, cu executarea ei reală. Pedeapsa astfel cum a fost individualizată de către prima instanță răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 Cod penal, cuantumul acesteia este dozat corespunzător, iar față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a acestora, pedeapsa aplicată inculpatului este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii.

Colegiul reține că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art.364[1] Cod de procedură penală în coroborare cu art.80[1] Cod penal, asigurând reducerea limitelor pedepsei penale, ceea ce face imposibilă invocarea acestor circumstanțe ca temei de aplicare a unei pedepse mai blânde.

Colegiul remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate.

Într-o altă ordine de idei, urmează de notat, că instanța de fond prin sentința recurată nu s-a expus privitor la măsura preventivă aplicată inculpatului Ixari Maxim, omisiunea în cauză instanța a considerat posibil de a o remedia prin emiterea unei încheierii de înlăturate în temeiul art.248-250 Cod de procedură penală, dispunând prin încheierea din 17 aprilie 2025 *”... Se înlătură omisiunea vădită din aliniatul patru al dispozitivului sentinței Judecătoriei Edineț sediul Briceni din de 16 aprilie 2025, prin includerea propoziției ,, Se aplică în privința lui Ixari Maxim ***** măsura preventivă-arest preventiv, până la devenirea sentinței definitive...”*.

Colegiul penal consideră că este inadmisibilă înlăturarea prin încheiere a omisiunii respective, or, în temeiul art.250 Cod de procedură penală, poate fi corectată omisiunea vădită în ceea ce privește nepronunțarea asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delicte sau a ridicării măsurilor asiguratorii, precum şi a altor măsuri. La caz, însă, omisiunea instanței se rezumă la expunerea privitor la aplicabilitatea la caz a măsurii preventive, care nu poate fi înlăturată prin încheiere emisă conform art.249-250 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că recursul apărării în interesul inculpatului, urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Recursul declarat de către avocatul Covdii Alexandru în interesul inculpatului Ixari Maxim împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 aprilie 2025 (modificată prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025) se admite, din alte motive decât cele invocate, se casează încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2025, cu menținerea celelorlate dispoziţii ale sentinţei Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 aprilie 2025.

Președintele completului: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.